

Aan: de staatssecretaris van volksgezondheid, welzijn & Sport

Donderdag 18 september 2020

Schriftelijke zienwijze inzake het besluit houdende de wijziging van het tabaks-en rookwarenbesluit in verband met de invoering van standaardverpakkingen voor sigaren en elektronische verhittingsapparaten van 21 augustus 2020 van de staatssecretaris van volksgezondheid, welzijn & sport.

Graag wil ik, mede namens Van Dalen Cigars en Cigaragua Cigars, mijn zienswijze op dit concept-besluit kenbaar willen maken.

Van Dalen Cigars en Cigaragua Cigars ondersteunen het door onze regering voorgestelde pakket dat moet leiden tot een rookvrije generatie in 2040. Een belangrijke maatregel is om te komen tot een neutrale verpakking voor tabaksproducten (shag en sigaretten), zodat deze producten onaantrekkelijk worden voor de jeugd.

Onze winkels (Van Dalen Cigars in Rotterdam, Amsterdam, Dordrecht & Den Bosch/ Cigaragua in Amsterdam) zijn echte tabaksspecialisten zoals recent in de wet omschreven: wij verkopen enkel tabak/sigaren en aan tabak gerelateerde producten aan de volwassen consument.

Onze focus ligt op de verkoop van diverse sigarenmerken die met de hand vervaardigd worden in onder andere Nicaragua, de Dominicaanse Republiek en Honduras. Wij begrijpen dat de staatssecretaris voornemens is om artikel 3.4, lid 1 van het tabaks- en rookwarenbesluit te wijzigen door de zin "voor sigaretten en shagtabak" te vervangen door "voor sigaretten, sigaren en shagtabak". Dit zou betekenen dat alle sigaren ook in neutrale verpakkingen verkocht zouden moeten worden: hier maken wij bezwaar tegen.

In de nota van toelichting wordt gesteld dat deze wijziging wenselijk is omdat anders de kans bestaat dat een sigaren - verpakking aantrekkelijk gemaakt wordt voor de jeugd waarmee de kans vergroot wordt dat die bewuste jeugd overstapt van sigaretten/ shag naar sigaren. In de nota van toelichting wordt steeds gesproken over cigarillo's. Wij begrijpen en onderschrijven dit standpunt.

Wat wij niet begrijpen noch onderschrijven is dat de regering volledig voorbij gaat aan het onderscheid tussen kleine sigaren (tot 3 gram per sigaar) en grote sigaren (boven de 3 gram per sigaar). Grote sigaren (boven 3 gram per sigaar) worden door een ander, vooral ouder publiek gekocht en gerookt dan kleine sigaren (onder 3 gram per sigaar). Dit ligt aan een aantal punten:

- Een hoge prijs: binnen ons assortiment van € 1,50 per stuk tot € 120 per stuk
- Karakteristieke kenmerken: een grote sigaar rook je niet over je longen
- De rookduur per sigaar: tussen de 20 minuten en 2 uur per sigaar
- Imago van deze sigaren: producten voor oude mensen
-

Illustratief is dat in de implementatie van richtlijn 2014/40/EU dit nadrukkelijk gesteld wordt:

“de regering maakt gebruik van deze vrijstelling voor merken & typen (grote) sigaren die uiterlijk 20 mei 2016 in de handel zijn gebracht. Een belangrijke overweging hierbij is dat deze sigaren hoofdzakelijk worden gebruikt door ene kleine groep oudere consumenten. De uitzondering geldt niet voor cigarillo's, waaronder de zogenaamde little cigars, gelet op de toenemende populariteit van deze sigaren onder jongeren”

Dit onderscheid tussen kleine & grote sigaren worden in diverse rapporten en bestuursbesluiten vermeld:

- Het RIVM stelt dat sigaren boven de 3 gram geen alternatief vormen voor sigarettenrokers
- In de impact assessment van de Europese commissie geeft de commissie aan dat de productmarkt voor sigaren nader uiteenvalt in handgemaakte premium sigaren en machinaal vervaardigde tabaksproducten en de zogeheten kleine sigaren & cigarillo's.
- Uit een Australische studie uit 2015 blijkt dat het gewenste effect van neutrale verpakkingen met name merkbaar is onder cigarillo rokers en het minst onder premium sigarenrokers.

Ons bedrijf is al jaren actief in de tabaksbranche en heeft steeds haar uiterste best gedaan om de enorme veranderingen binnen de wet te begrijpen en te volgen. Wij begrijpen en onderschrijven de doelstelling: een rookvrije generatie in 2040. Wij begrijpen dus dat onze handel volledig anders zal worden in de komende jaren. Waar wij geen begrip voor kunnen opbrengen is wanneer onze regering ervoor kiest om symboolpolitiek te bedrijven en dit ten koste van diverse ondernemers te willen doen. Het is voor iedereen (inclusief onze regering) duidelijk dat een grote sigaar niet voor de jeugd bestemd is noch ooit bestemd geweest is. Wij verkopen per jaar ongeveer 250.000 van deze grote sigaren uit onder andere Nederland, Cuba, Nicaragua, de Dominicaanse republiek en Honduras, verdeeld onder ongeveer 900 verschillende soorten. Voor ons bedrijf zou dit besluit de doodsteek kunnen zijn. Omdat wij in premium producten handelen zijn de gevolgen van dit mogelijke besluit disproportioneel: een neutrale verpakking voor een premium sigaar heeft veel grotere gevolgen dan voor een sigaret.

Onze winkels zijn 18+ winkels waar oudere consumenten welkom zijn om een mooie sigaar uit te zoeken. De kern van onze winkels (de kurk waar het allemaal om draait) zijn onze humidior kamers, waar de longfillers bewaard worden op een relatieve vochtigheid van 72%. In deze kamers hebben wij minimaal 700 soorten sigaren liggen, allemaal met hun eigen melange en verhaal. Indien deze producten in een neutrale verpakking geleverd zouden worden, lopen wij tegen een aantal problemen aan:

- De hoeveelheid soorten beschikbaar op de Nederlandse markt zou drastisch omlaag gaan. Zoals u weet worden neutrale verpakkingen voor sigaren in Europa vooralsnog enkel in Ierland gevoerd : elk ander land in Europa heeft, om overduidelijke redenen, een uitzondering op sigaren gemaakt. Dit zou betekenen dat fabrikanten Nederland zouden overslaan. De schade voor een echte speciaalzaak is enorm en buitengewoon disproportioneel.
- Handgemaakte sigaren hebben een zeer lage omloopsnelheid omdat ze ook in de winkel (zoals met wijn) door "rijpen". Omdat ik deze producten niet terug kan geven aan de leverancier, zal ik een lange periode (minimaal 5 jaar) moeten krijgen om door mijn voorraad te komen. Prijzen verlagen of korting geven mogen wij niet: hoe verwacht u precies dat ik mijn voorraad snel kan omzetten naar neutrale verpakkingen?
- Wij hebben (afhankelijk per winkel) tussen de 700 en 900 soorten liggen: als die allemaal in neutrale verpakkingen komen, hoe verwacht u dat wij nog iets kunnen vinden?

Als voorbeeld voeg ik een foto toe van de humidior kamer in Cigaragua Amsterdam.

Wij begrijpen dat dit besluit overwogen wordt om tot een rookvrije generatie in 2020 te komen en dat deze maatregelen niet specifiek genomen zullen worden om dit soort grote sigaren te treffen: toch is dat precies wat er gaat gebeuren. Het zijn die 100 echte speciaalzaken in Nederland die het hardst geraakt zullen worden door de voorgestelde maatregelen. In het licht daarvan zou ik ook graag het volgende willen opmerken:

- Aan het begin van mijn loopbaan was een vergunning vereist om tabak te verkopen. Aan deze vergunning zat een heel pakken eisen waar de ondernemer aan moest voldoen. Zonder enige uitleg besloot de toenmalige regering dat deze vergunning – eis zou komen te vervallen. De hartstichting zegt het goed: in Nederland kun je op meer plaatsen tabak dan brood kopen. Er is vorig jaar aan de supermarkten & benzinepompen (verantwoordelijk voor 83% van de tabaksverkoop in NL) gevraagd om met de verkoop van tabak te stoppen. Tot op heden is het bij deze vraag gebleven terwijl een wet overduidelijk noodzakelijk is om de doelstelling van 2040 te kunnen behalen. Wij als speciaalzaak laten geen jeugd toe in onze winkels, hebben het zicht naar buiten toe dusdanig aangepast dat tabak niet meer zichtbaar is van buiten. 2 van de 5 winkels die wij hebben zijn zelfs gestopt met de verkoop van shag & sigaretten, simpelweg omdat wij het binnen onze doelgroep niet passend vinden. Hoe kun je van ons eisen dat deze grote sigaren allemaal neutrale verpakkingen krijgen terwijl je nalaat om echte stappen te nemen?

Wij vragen aan u het volgende:

- Maak een uitzondering in het conceptbesluit voor sigaren boven de 3 gram per stuk, zodat deze producten niet in een neutrale verpakking geleverd hoeven te worden.

Met vriendelijke groet,

Sasja van Horssen

Mede namens Van Dalen Cigars en Cigaragua